

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
A MAGYAR ŐSKÖLTÉS ZET	6
REGÖSÉNEK.....	7
EGY CSÚZRÓL VALÓ BAJ (részlet).....	8
ISTVÁN KIRÁLY LEGENDÁJA (Szabó Károly ford. nyomán)....	8
RÉSZLET A KISEBB ISTVÁN-LEGENDÁBÓL.....	9
GELLÉRT PÜSPÖK LEGENDÁJA (Madzsar Imre és Gerézdi Rabán ford.).....	10
RÉSZLETEK A LEGENDÁBÓL.....	11
A CSANÁD-MONDA.....	11
A MAGYAROK SZIMFÓNIAJA.....	13
A HALOTTI BESZÉD	14
ANONYMUS GESTA HUNGARÓRUMA (Pais Dezső for.nyomán)..	17
RÉSZLETEK A GESZTÁBÓL.....	17
Kezdődik az előbeszéd a magyarok cselekedeteihez.....	17
Szcítia.....	18
Álmos vezér megválasztása.....	21
Esküjük.....	22
Kiköltözésük.....	23
Árpád vezér.....	23
Árpád elönyomulása.....	25
Az ország határainak megállapítása.....	26
SIRALOMÉNEK A TATÁRDÚLTA MAGYARORSZÁGRÓL (Hegedüs István ford.).....	28
KÉZAI SIMON GESTA HUNGARÓRUMA (Gerézdi Rabán ford.).....	33
RÉSZLETEK A GESZTÁBÓL.....	34
Előszó.....	34
A magyarok eredete.....	35
Atila és Buda.....	37
Botond.....	38
Lehel és Bulcsu haláláról.....	39
AZ ÓMAGYAR-MÁRIA SIRALOM.....	40

A KÉPES KRÓNIKA (Madzsar Imre és Kardos Tibor ford. nyomán).....	42
RÉSZLETEK A KRÓNIKÁBÓL.....	43
A fehér ló mondája.....	43
Lehel és Bulcsu halála.....	45
A kunok pusztítják Magyarországot.....	45
A besenyők bejövetele Magyarországra.....	48
A szent korona megtalálásáról.....	51
Felicián megsebesíti Erzsébet királynéasszonyt.....	51
A HUSZITA BIBLIA (Geréb László ford.).....	53
RÉSZLETEK A BIBLIÁBÓL.....	54
A gazdag és Lázár története.....	54
Részletek Ámos próféta könyvéből.....	55
SZEMELVÉNYEK A MAGYAR HUSZITÁK TÉTELEIBŐL.....	56
ÉNEK LÁSZLÓ KIRÁLYRÓL.....	57
A MARGIT-LEGENDA.....	60
RÉSZLETEK A LEGENDÁBÓL.....	60
A FERENC-LEGENDA.....	68
RÉSZLETEK A LEGENDÁBÓL.....	68
PÉLDÁK.....	73
A verembe esett ember.....	73
Focus kovács.....	74
TEMESVÁRI PELBÁRT.....	76
IGAZSÁG ÉS HAMISSÁG (Katona Lajos ford.).....	77
SZABÁCS VIADALA (töredék).....	78
EMLÉKDAL MÁTYÁS KIRÁLY HALÁLÁRÓL.....	80
VÁSÁRHELYI ANDRÁS ÉNEKE.....	81
TAURINUS ISTVÁN.....	83
STAUROMACHIA (részletek) (Geréb László ford. nyomán).....	84
NAGYSZOMBATI MÁRTON.....	91
MAGYARORSZÁG FOURAIHOZ (részletek) (Vajda Endre ford.).....	91
APÁTI FERENC CANTILENÁJA.....	95
VIRÁGÉNEK-TÖREDÉKEK.....	97
SOPRONI VIRÁGÉNEK.....	97
KÖRMÖCBÁNYAI TÁNCSZÓ.....	98
ZÖLDVÁRI ÉNEK.....	98

Az oroszlánról, ki az parasztember leányát szereti vala.....	139
Az kígyóról és az parasztemberről.....	140
S Y L V E S T E R J Á N O S.....	140
AZ MAGYAR NÍPNEK.....	141
AZ OLYAN IGÍKRŐL VALÓ TANÚSÁG, MELYEK NEM TULAJDON JEGYZÍSBEN VÍTETNEK.....	141
S Z K H Á R O S I H O R V Á T H A N D R Á S.....	143
AZ FEJEDELEMSÉGRŐL (részletek).....	144
AZ ÁTOKRŐL.....	147
S Z T Á R A I M I H Á L Y.....	148
SZENT ILLYÉSNEK ÉS AKHÁB KIRÁLYNAK IDEJÉBEN LÖTT DOLGOKRŐL (részlet).....	149
S K A R I C Z A M Á T É.....	150
LUTHER ÉNEKE.....	150
M E L I U S J U H Á S Z P É T E R.....	151
MAGYAR PRÉDIKÁCIÓK.....	151
D Á V I D F E R E N C.....	152
RÖVID MAGYARÁZAT.....	153
D E B R E C E N I D I S P U T A.....	155
RÉSZLETEK A DRÁMÁBÓL.....	155
T I N Ó D I S E B E S T Y É N.....	168
A CRONICA ELŐSZAVA.....	169
AZ UDVARBÍRÁKRŐL ÉS KULCSÁROKRŐL.....	170
BUDA VESZÉSÉRŐL ÉS TEREK BÁLINT FOGSÁGÁRŐL (részlet).....	173
BUDAI ALI BASA HISTÓRIÁJA (részletek).....	175
C A N T I O D E M I L I T I B U S P U L C H R A.....	179
M O L D O V A I M I H Á L Y D E Á K É N E K E.....	185
S Z I L Á G Y I M I H Á L Y É S H A G Y M Á S I L Á S Z L Ó HISTÓRIÁJA.....	187
RÉSZLETEK A SZÉPHISTÓRIÁBÓL.....	188
SZILÁGYI ÉS HAGYMÁSI (népballada).....	191
AZ BÉLA KIRÁLYRUL VALÓ ÉS AZ BANKÓ LEÁNYÁRŐL SZÉP HISTÓRIA.....	193
I L O S V A I S E L Y M E S P É T E R.....	198
AZ HÍRES NEVES THOLDI MIKLÓSNAK JELES CSELEKEDETEIRŐL ÉS BAJNOKSÁGÁRŐL VALÓ HISTÓRIA (részletek).....	199
T E L A M O N H I S T Ó R I Á J A.....	205

RÉSZLETEK A SZÉPHISTÓRIÁBÓL.....	205
GISMUNDA ÉS GISQUARDUS HISTÓRIÁJA.....	213
RÉSZLETEK A SZÉPHISTÓRIÁBÓL.....	214
HISTÓRIA EGY ÁRGIRUS NEVŰ KIRÁLYFIRÓL ÉS EGY TÜNDÉR SZÜZLEÁNYRÓL.....	221
RÉSZLETEK A SZÉPHISTÓRIÁBÓL.....	221
SALAMON ÉS MARKALF.....	230
RÉSZLETEK A PRÓZAI ELBESZÉLÉSBŐL.....	231
HELTAI GÁSPÁR.....	235
A RÉSZEGSÉGNEK ÉS TOBZÓDÁSNAK VESZEDELMEK VOLTÁRÓL VALÓ DIALÓGUS (részlet).....	236
SZÁZ FABULA (részlet az előszóból).....	239
Az oroszlánról, rókáról és szamárról.....	241
A galambokról, héjáról és ölyvről.....	242
A férfiúról, fejszéről és fákról.....	243
A kezekről, lábakról és hasról.....	243
BORNEMISZA PÉTER.....	245
SIRALMAS ÉNNÉKÖM.....	245
TRAGOEDIA MAGYAR NYELVEN (részletek).....	246
AZ ÖRDÖGI KÍSÍRTETEKRŐL (részletek).....	249
COMOEDIA BALASSI MENYHÁRT ÁRULTATÁSÁRÓL.....	251
RÉSZLETEK A DRÁMÁBÓL.....	252
KÁROLI GÁSPÁR.....	263
A BIBLIAFORDÍTÁS ELŐSZAVA.....	263
16. SZÁZADI HUMANISTA TÖRTÉNETÍRÓK.....	266
OLÁH MIKLÓS.....	266
HUNGARIA (részlet), A Corvináról (Kardos Tibor ford.).....	267
ZSÁMBOKI JÁNOS.....	268
ELŐSZÓ JANUS PANNONIUS VERSEIHEZ (részlet) (Gerézdi Rabán ford.)..	268
FORGÁCH FERENC.....	270
HISTORIA (részlet), János Zsigmond halála (Gerézdi Rabán ford.)...	270
ISTVÁNFFY MIKLÓS.....	272
HISTORIA, Szigetvár ostroma (részlet) (Endrei Ákos ford.).....	273
BALASSI BÁLINT.....	275
Szerelmes költemények	
BEBEK JUDIT NEVÉRE.....	276
KRUSIT ILONA NEVÉRE.....	277

EZEGY ÉDES GYÖRÖM.....	279
AENIGMA.....	280
KIT EGY BOKRÉTÁRÓL SZERZETT.....	281
NŐ AZ ÉN ÖRÖMEM.....	282
LOSONCZI ANNA NEVÉRE (Bizonyal esmerém).....	284
LOSONCZY ANNA NEVÉRE (Lelkemet szállotta...).....	286
NŐ AZ ÉN GYÖTRELMEM.....	288
KIBEN ÖRÜL, HOGY MEGSZABADULT AZ SZERELEMTÜL.....	289
(DOBÓ) CHRISTINA NEVÉRE.....	291
EZT AKKOR SZERZETTE, HOGY A FELESÉGE IDEGENSÉGÉT ÉS HAMISSÁGÁT ESZÉBE KEZDTE VENNI, KIN ELKESEREDVÉN S JUTVÁN ANNAK AZ SZEREL- MESÉNEK IGAZSÁGA ESZÉBE, AKIT OK NÉNKLÜL BOLONDUL ELHAGYOTT VOLT FELESÉGÉÉRT, ÚGY SZERZETTE EZT (Méznel édesb szép szók).....	292
HOGY JULIÁRA TALÁLA, ÍGY KÖSZÖNE NEKI.....	293
DE JULIA VENANTE (A vadászó Juliáról).....	294
ALTERA INVENTIO (Más találmány).....	295
INVENTIO POETICA: GRUES ALLOQUITUR, DARVAKNAK SZÓL.....	296
HOGY JULIÁNAK S NEM AZ SZERELEMNEK ADTA MEG MAGÁT.....	297
JULIÁT HASONLÍTJA A SZERELEMHEZ, MELY HASONLATOSSÁGOT A JULIA DICSÉRETIN KEZD EL.....	298
KIBEN MOROG CUPIDÓRA, HOGY CSAK IGÉRTE S NEM ADJA MEG JULIÁT.....	299
VIDENS JULIAM NEC ORATIONE NEC RATIONE IN SUI AMOREM INFLAMMARI POSSE... (Látván, hogy Júliát sem beszéddel, sem érvekkel nem tudja szerelmére felgyújtani).....	300
BÉCSI ZSUZSANNÁRÓL S ANNA-MÁRIÁRÓL SZERZETTE.....	302
KIBEN KÖSZÖNI CUPIDÓNAK HOZZA VALÓ KEGYELMÉT, TUDNI ILLIK HOGY CELIÁT SZERELMÉRE FELGERJESZTETTE S KEZIBEN ADTA.....	303
KIBEN AZ CELIA FEREDÉSÉNEK MÓDJÁT ÍRJA MEG, ANNAK FELETTE PENIG TERMÉTÉRŐL, MAGAVISELETÉRŐL ÉS SZÉPSÉGÉRŐL IS SZÓL.....	304
KIBEN AZ SZERETŐJÉTŐL VALÓ ELVÁLTÁN KESEREG, FÉLTVÉN, ÉS ITT AZ LELKÉHEZ IS HASONLÍTJA.....	304
KIT EGY CITERÁS LENGYEL LEÁNYRÓL SZERZETT.....	305
E p i g r a m m á k	
AZ ÉRDÉLI ASSZONY KEZÉRŐL.....	306
AZ MAGA ELMÉJÉNEK GYORS VOLTÁRÓL AZ SZERELEM MIATT.....	306
AZ CELIA BÁNATJÁRÓL.....	307
BÁNJA, HOGY HAJNALBAN KELL AZ SZERELMESÉTŐL ELMENNI.....	307
FULVIÁRÓL.....	307

Katonaénekek	
IN LANDEM VERNI TEMPORIS (BORIVÓKNAK VALÓ).....	307
EJUSDEM GENERIS.....	308
IN LAUDEM CONFINIORUM (EGY KATONAÉNEK).....	309
VALEDICIT PATRIAE... (BÚCSÚT MOND A HAZÁNAK.....)	310
Istenes énekek	
BALASSI BÁLINT NEVÉRE.....	312
HYMNI TRES AD SACROSANCTAM TRINITATEM (HÁROM HIMNUSZ A SZENT- HÁROMSÁGHOZ).....	314
KIBEN BÜNE BOCSÁNATAÉRT KÖNYÖRGETT AKKOR, HOGY HÁZASODNI SZÁNDÉKOZOTT.....	318
HÁBORÚIT, SZÍVE FÁJDALMÁT SZÁMLÁLVÁN, KÉRI ISTENT, HOGY KÉTSÉGBENESÉSTŐL OLTALMAZZA.....	320
EGY KÖNYÖRGÉS, ÚJ.....	321
KÖNYÖRÖG ISTENNEK, HOGY BUJDOSÁSÁBAN VISELLE KEGYELMESEN GONDJÁT S TERJESSZE REÁ UJOBB ÁLDÁSÁT.....	322
Ó ÉN KEGYELMES ISTENEM.....	322
ADJ MÁR CSENDESSÉGET.....	323
PSALMUS XLII.....	324
SZÉP MAGYAR COMEDIA (részletek).....	326
Az comedia miről vagyon, annak az summája.....	327
Prologus.....	330
Actus I, Scena I.....	331
Actus I, Scena II.....	334
Actus III, Scena I.....	338
Actus V, Scena IV.....	340
Actus V, Scena V.....	345
Conclusio.....	346
RIMAY JÁNOS.....	347
AZ NAGYSÁGOS GYARMATHI BALASSA BÁLINTNAK ESZTERGOM ALÁ VALÓ KÉSZÜLETI (részlet).....	347
EGY KATONA ÉNEKE.....	353
KIBEN KESEREG A MAGYAR NEMZETNEK ROMLÁSÁN, FOGYÁSÁN.....	354
ELŐSZÓ BALASSI BÁLINT VERSEIHEZ.....	355
SZENCI MOLNÁR ALBERT.....	361
MAGYAR GRAMMATIKA.....	361
VÁLOGATÁS ZSOLTÁRFORDÍTÁSAIBÓL.....	364

SZEPSI CSOMBOR MÁRTON	371
EUROPICA VARIETAS (részletek).....	372
OCCASIO.....	372
LENGYEL ORSZÁGH (részlet).....	375
GENERALIS DESCRIPTIO DANIAE (részlet).....	377
UDVARI SCHOLA (részletek).....	380

KÉPILLUSZTRÁCIÓK

VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIA

Összefoglaló művek

Gyűjteményes szövegkiadások

Szövegkiadások

Szakirodalom